

Fastställande av älgskötselplan för 04-13-07-026-Ä

Beslut

Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan för Gripsholms Norra älgskötselområde, 04-13-07-026-Ä att gälla till och med utgången av jaktåret 2020.

Beskrivning av ärendet

Älgskötselplanen är framtagen efter samråd med berörda fastighetsägare och jakträttsinnehavare inom älgskötselområdet samt älgförvaltningsgruppen. Berörd älgförvaltningsgrupp har yttrat sig över älgskötselplanen innan den överlämnats och granskats av Länsstyrelsen. Detta för att säkerställa att skötselplanen är i linje med den förvaltningsplan som gäller inom förvaltningsområdet.

Älgförvaltningsgruppen i älgförvaltningsområde 9 har tillstyrkt bifogad älgskötselplan.

Motivering till beslutet

För ett älgskötselområde ska det finnas en skötselplan. Älgskötselplanen ska bidra till en adaptiv förvaltning och till att nå älgförvaltningsplanens mål. En älgskötselplan ska vara framtagen efter samråd med älgförvaltningsgruppen och sedan fastställas av Länsstyrelsen. För att fastställas ska planen alltid minst innehålla de kriterier som ställs i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2011:7).

En älgskötselplan omfattar en period om tre år, om inte Länsstyrelsen beslutar annat.

Länsstyrelsen bedömer att älgskötselplanen för Gripsholms Norra älgskötselområde är framtagen i enlighet med Naturvårdsverkets krav. Planen kan därför godkännas.

Bestämmelser som beslutet grundas på

3 § jaktförordningen (1987:905) samt 27 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NSF 2011:7).

Information

Företrädare för älgskötselområdet ska minst en gång om året göra en uppföljning av älgskötselplanen och vid behov vidta åtgärder och föreslå ändringar för Länsstyrelsens fastställande. I god tid innan treårsperioden passerat ska en ny plan ha tagits fram.

Om förvaltningsgruppen framför synpunkter på planens inriktning eller dess efterlevnad kan det vara nödvändigt med revidering. Vidare gäller att om det under planperioden visar

sig att förändringar är nödvändiga för att nå målen, så ska planen revideras och meddelande om detta skickas till Länsstyrelsen. Om skötselområdets areal förändras med mer än 10 % bör en ny skötselplan utarbetas.

Länsstyrelsen påminner om att innebörden av detta beslut ska meddelas de fastighetsägare, jakträttshavare och i förekommande fall viltvårdområdesföreningar som berörs av beslutet.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga 1.

Beslutande

Beslutet har fattats av vilthandläggare Viktor Tylstedt.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor:

1. Du kan överklaga beslutet
2. Kopia av älgskötselplanen

Kopia till:

Älgförvaltningsgruppen

Bilaga 1

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du **skriftligen** överklaga beslutet hos förvaltningsrätten. **Observera att du ska skicka eller lämna överklagandet till Länsstyrelsen i Södermanlands län, 611 86 Nyköping. Du kan även skicka in överklagandet via e-post till sodermanland@lansstyrelsen.se.** Det ska du göra därför att Länsstyrelsen måste pröva om överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare till förvaltningsrätten.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be om att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det förvaltningsrätten som beslutar om tiden kan förlängas eller inte.

Om någon annan part överklagar beslutet, till exempel en kommun eller annan myndighet, är tiden **tre veckor från det datum som står på beslutet**.

Ditt överklagande ska innehålla:

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer
- hur du vill att beslutet ska ändras
- varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt

Skriv också följande uppgifter, om du inte tidigare lämnat dem:

- personnummer
- adress till bostaden
- telefonnummer där du kan nås
- eventuellt övriga uppgifter som behövs för att man ska kunna skicka handlingar till dig

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din uppfattning, bör du skicka med kopior på dessa.

Ombud

Du har rätt att anlita ett ombud för att sköta överklagandet åt dig. I så fall ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Ytterligare upplysningar

Behöver du veta mer om hur du ska göra, går det bra att ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-223 40 00. Fråga efter den som varit föredragande i beslutet.

Namn på älgskötselområdet

GRIPSHOLMS NORRA ÄLGV.OMRÅDE

Typ av plan

- Älgskötselplan (nytt älgskötselområde/ny period)
- Reviderad älgskötselplan (inom pågående period)
- Reviderad avskjutningsplan (inom pågående period)

Diarieföring av älgskötselplanen

- Nytt ärende (planen har inte lämnats tidigare)
- Till befintligt ärende. Diarie nr:

Version (datum)

Länsstyrelsens reg.nummer

Älgskötselplan för perioden

Reviderad datum

Revidering orsak

2018	till och med	2020
2018-04-17		
☐ Beslutad av Länsstyrelsen ☐ Ansökt areal (nytt/ändrat område)		
12 012	(Arealen används inte i beräkningar, beräkninga baseras på total areal)	
Länsstyrelsen Södermanland		
Älgförvaltningsområde 9		

Total areal ÄSO (ha)

Areal åkermark i ha

Registrerande län

ÄFO nummer

ÄFO namn

Fastställd av länsstyrelsen den

Länsstyrelsens noteringar och villkor för beslut om fastställande av planen:

INNEHÅLL:

1. MÅLSÄTTNINGAR

- 1.1 Älgstammen
- 1.2 Skog och betesskador

2. NULÄGESBESKRIVNING

- 2.1 Uppgifter om älgstammen
- 2.2 Uppgifter om skogstillstånd och betesskador
- 2.3 Skador på gröda
- 2.4 Trafikolyckor med älg
- 2.5 Övrig dödlighet
- 2.6 Predation

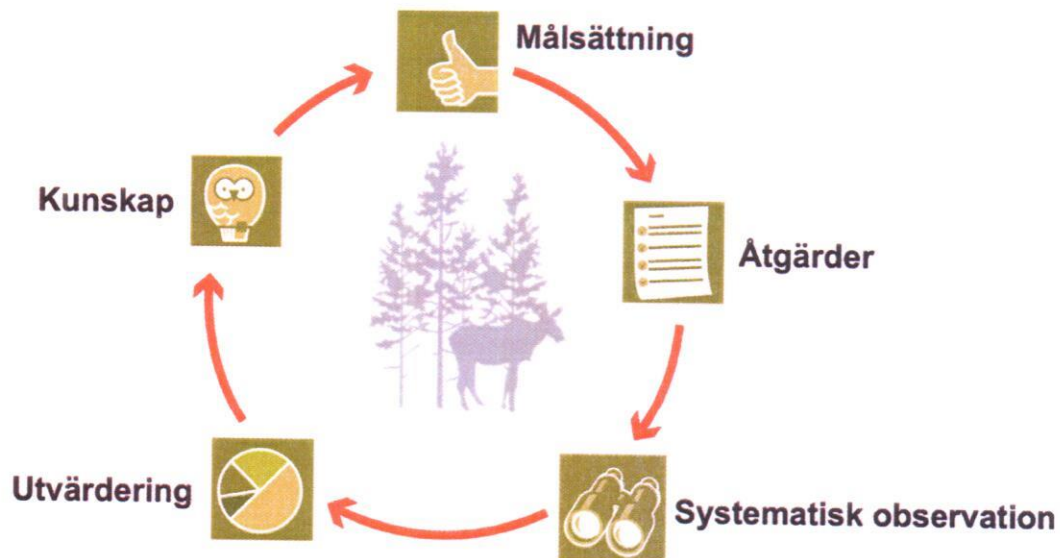
3. SAMMANFATTNING MÅLSÄTTNINGAR OCH NULÄGE

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

- 4.1 Planerad avskjutning
- 4.2 Avskjutningsförslag licensområden
- 4.3 Planerade inventeringar

5. ÖVRIGT

- 5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.
- 5.2 Bilagor

1. MÅLSÄTTNINGAR

1.1 Mål för älgstammens utveckling inom älgskötselområdet

Kvantitativ målsättning för treårsperioden

Antal de kommande 3 åren

Älgstammen ska

Med hänsyn till:

Öka	Oförändrad	Minska
☒	☐	☐

Ingen utveckling av stammen trots tre års jaktuppehåll

Kvantitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

	antal	antal/1000 ha	%
Tjur	30	2,5	40%
Ko	30	2,5	40%
Kalv	15	1,2	20%
Totalt	75	6,2	100%

Mål för vinterstam	2020	
Vinterstam älg/ 1000 ha	6,0	efter jakt

Kvalitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Andel tjur av vuxna:

40% i älgobs

Antal kalvar per hondjur:

0,80 uttryckt som ett decimaltal enligt älgobs

Målsättning kalvandel i avskjutning:

50% av totala avskjutningen

Slaktvikter kalv (kg)

70 i medelvikt för alla vägda kalvar från jaktstart

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

1.2 Övergripande målsättningar för skogens utveckling inom ÄLGFÖRVALTNINGSOMRÅDET

Tallar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	4%	Ange i %
Granar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	4%	Ange i %
Tallar	ANDEL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i %
Tallar	ANTAL oskadade av klövvilt vid 5 m	1600	Ange i stammar/hektar

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR

2.1 Uppgifter om älgstammen inom älgskötselområdet

Uppgifter om älgstammen och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.1.1 Den totala avskjutningen inom ÄSO på årsbasis

Bör avse de senaste tre årens avskjutning.

År	2015	2016	2017
Tjur	0	0	0
Hondjur	0	0	0
Kalv	0	0	0
Totalt			
Totalt per 1000 ha			
Areal (ha för respektive år)	12 012	12 012	12 012

Sammanställning av avskjutningen de senaste tre åren för uppföljning av kvalitetsmålen.

År	2015	2016	2017
Tjurandel avskj. (tjur/vuxna)			
Kalvandel avskj. (kalv/totalt)			

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Ingen jakt de tre senaste åren!

2.1.2 Älgobservationer (älgobs)

Minst de senaste fyra årens älgobs jämförs för att trenden i älgpopulationen ska kunna följas.

År	2014	2015	2016	2017	Medel
Antal obstimmar	3 084	1 180	54	0	411
Observationer per mantimme	0,098	0,078	0,093	0,000	0,057
Antal kalvar per hondjur	0,554	0,730	0,333	0,000	0,35
Andel tjur av vuxna	40,4%	39,3%	25,0%	0,0%	21%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.3 Spillningsinventering

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Antal provtytor						
Antal dagar i inventeringsperiod						
Antal funna spillningshögar						
Spillningshögar per älg och dygn						
Antal högar per ruta (täthetsindex)						
Vinterstam i antal/1000 ha (max)						
Vinterstam i antal/1000 ha (min)						
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.1.4 Kalvvikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda älgkalvar inom ÄSO från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal vägda kalvar					
Slaktvikt kg septemberjakt (vägda)	0	0	0	0	0
Slaktvikt kg oktoberjakt (vägda)	49	54	0	0	0
Slaktvikt kg medel (vägda)	49	54	0	0	0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.5 Vuxna vikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal vägda kor					
Slaktvikt kg (vägda) kor	152	118	0	0	0
Antal vägda tjurar					
Slaktvikt kg (vägda) tjurar	160	194	0	0	0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.6 Medelålder

Medelålder för samtliga fällda och tandsnittade vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal åldersbestämda kor					
Medelålder år (tandsnitt) kor	4	5	0	0	0
Antal åldersbestämda tjurar					
Medelålder år (tandsnitt) tjurar	0	0	0	0	0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.7 Reproduktion

Antal utstöta ägg per hondjur från livmoderundersökningar inom äso från de senaste tre åren.

År	2013	2014	2015	2016	2017
Antal analyserade kor					
Ägg per hondjur (livmoderanalys)	0.0	0.0	0	0	0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.8 Flyginventering

År	2015		
Tjur	29		
Ko	31		
Kalv	12		
Totalt			

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Totalinventering med hkp under mycket goda förutsättningar

2.1.9 Bedömning av den nuvarande älgstammen inom älgskötselområdet

Antal de senaste 3 åren

Älgstammen har

Ökat	Oförändrad	Minskat
☐	☐	☒

År

Vinterstam, älg/1000 ha

2013	2014	2015	2016	2017
				4,5

Beräknad sammansättning andel vid periodens start

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	11	20%	0,9	26%
Ko/kviga	31	57%	2,6	
Kalv	12	23%	1,0	
Summa	54	100%	4,5	

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Kvalitet de senaste 3 åren

Tjurandelen

Medelåldern

Kalvvikterna

Reproduktionen

Minskat	Oförändrad	Ökat
☐	☒	☐
☐	☐	☒
☒	☐	☐
☒	☐	☐

2.1.10 Sammanställt beräkningsunderlag för analys i Älgfrode

Data till Älgfrode

Områdets areal i ha

12012

Målsättning

Antal älgar per 1000 ha

6,0

% tjur av vuxna

40%

Älgstammens egenskaper

Enligt älgobs

% tjur av vuxna

Medel 4 år

Medel 2 år

Senaste år

21%

13%

Antal kalvar per vuxet hondjur

35%

17%

Enligt avskjutning

% tjurkalv av alla kalvar

52%

Avskjutning

Antal vuxna tjurar

Antal vuxna hondjur

Antal kalvar

Dödlighet utöver jakt

Antal vuxna tjurar per år

Antal vuxna hondjur per år

Antal kalvar per år

Rovdjur

Trafik

Övrigt

5,3

3,5

1,5

Älgstammens storlek

Antal älgar per 1000 ha

4,5

Bedömd eller beräknad sammansättning enligt Älgfrode antal vid periodens slut (utökad uppgift ej obligatorisk)

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur				
Ko/kviga				
Kalv				
Summa	0	0%	0,0	

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.2 Inventeringar av skogstillståndet inom älgskötselområdet

Uppgifter om skogstillståndet och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.2.1 Fodertillgång och skadeläge på skog enligt Skogsstyrelsens foderprognoser och Äbin inom **ÄFOt**

Fodertillgång och prognos	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Areal ungskog		2 500	2 500	2 500	2 500		
RASE (rönn, asp, sälg, ek), andel ytor med förekomst		70%	70%	70%			

Utveckling kommande 5 åren	Ökande	Oförändrad	Minskande
Areal tallfoder	☐	☒	☐

Övriga uppgifter om skogstillståndet enligt Äbin

		2015	2016	2017	2018
Tallar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)		12%		
Tallar	Andel stammar utan viltskador				
Ståndortsanpassning	Andel mager mark föryngrad med tall				
RASE	Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus				
Granar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)		2%		

2.2.2 Bedömt betetryck i avsaknad av Äbin eller som komplettering till Äbin

För	Tolerabla	För omfattande	2016	2017	2018
Tall	☒	☐			
Gran	☒	☐			
RASE, välj alternativ i lista	Omhändertats istället av:		Medel	Välj i lista	Välj i lista

Bedömningen grundar sig på

Inhämtade uppgifter från delar av området samt diskussion med Skogsstyrelsen

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

Lokalt stora skador på ungskog tall. Allt färre tallplanteringar gör att älgen dras till de planteringar och ungskogar som finns. Därav uppstår stora variationer såväl lokalt som över området.

2.3 Redovisning av skador på gröda

	Tolerabla	För omfattande
Omfattning	☒	☐

Redogörelse för typ av skador och var skadorna har förekommit.

3. SAMMANFATTNING MÅL OCH NULÄGE

Vinterstam, älgar per 1000ha registrerad jaktareal
 Vinterstam, antal älgar totalt inom ÄSO
 Andel tjur av vuxna i älgobs
 Antal kalvar per hondjur i älgobs
 Kalvandel i avskjutning
 Slaktvikter kalv (kg)
 Färska skador tallar/produktionstammar, max
 Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus
 Fodersituation enligt foderprognos
 Älgolyckor inom ÄSO, antal totalt
 Övrig dödlighet, antal älgar inom ÄSO
 Predation, antal älgar inom ÄSO

Mål	Nuläge	Trend	Åtgärdsförslag
6,0	4,5	Minskande ▼	
72	54	Minskande ▼	
40%	21%	Oförändrad ▼	
0,80	0,35	Minskande ▼	
50%		Okänd ▼	
70		Minskande ▼	
4%	12%		
	6	Oförändrad ▼	

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

4.1 Avskjutning för älgskötselområdet

År	2018	2019	2020
Tjur	0	4	4
Hondjur	0	2	4
Kalv	0	10	15
Antal älgar totalt		16	23
Andel tjur av vuxna (%)		67%	50%
Andel kalv av total avskjutning (%)		63%	65%
Areal (ha för respektive år)	12 012	12 012	12 012
Totalt per 1000 ha		1,3	1,9

Avskjutning baseras på:

- Beräkningsmodell Älgfrode (bifogas)
- Annan beräkning/förslag (bifogas)

Motivering för avvikelser jämfört med beräkningsmodellens förslag

4.2 Planerade inventeringar

År	2019	2020	2021
Äbin	☐	☐	☐
Spillningsinventering	☐	☐	☐
Flyginventering	☒	☐	☒
Avskjutningsstatistik	☐	☐	☐
Älgobs	☐	☐	☐
Kalvvikter	☐	☐	☐
Foderprognoser	☐	☐	☐

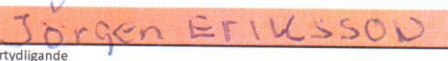
Kommentarer

5. ÖVRIGT

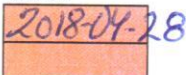
5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.

Denna älgskötselplan har utformats i samråd med berörda fastighetsägare och jakträttshavare.

Företrädare för älgskötselområdet

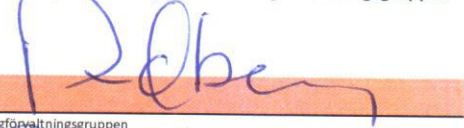

Namnförtydligande

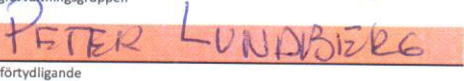
Datum:

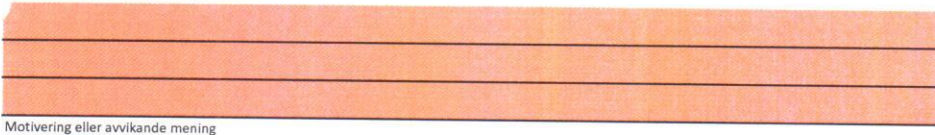

Älgskötselplanen tillstyrks av älgförvaltningsgruppen

Älgskötselplanen tillstyrks inte av älgförvaltningsgruppen

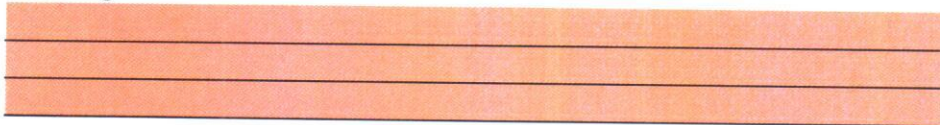

För älgförvaltningsgruppen

Namnförtydligande

Motivering eller avvikande mening

5.2 Bilagor

Kompletterande bilaga till ÄFO 9 och Gripsholms Norra älgskötselplan 2018

Under de tre senaste åren har Gripsholms Norra älgskötselområde enhälligt beslutat att inte fälla någon älg, varken vuxen eller kalv. Hkpinventering 2015 gav vid handen att älgstammen av någon för oss okänd anledning minskat från ca 10 älgar/1000 ha till ca 4-5. Under de kommande åren har ingen ökning av stammen kunnat märkas även om ingen organiserad form av inventering har genomförts. D v s försiktighetsprincipen har fått gälla. Dialog att avvika från planen har kontinuerligt förts med såväl Länsstyrelsen som med Älgförvaltningsgruppen. De nu inlämnade planerna för ÄFO 9 och Gripsholms Norra kompletteras härmed med följande tre punkter;

1. Såväl ÄFgruppen som styrelsen för Gripsholms Norra ÄSO är överens om att trots problemen inom Gripsholms Norra föreligger en balans i förhållandet mellan mål och planerad avskjutning av älg. Trots att ingen avskjutning sker inom Gripsholms Norra kompenseras detta av en väl avvägd planerad avskjutning inom det övriga ÄFOt. Det råder dock stor osäkerhet kring både kvalitet och kvantitet av älgstammens sammansättning.
2. Behovet av en omfattande inventering inom hela ÄFOt är uppenbart och därom råder full enighet. Vald metod är hkpinventering och då helst totalinventering, trots höga kostnader. Denna fråga diskuteras nu inom de olika ÄSO i området och en upphandling planeras till hösten. Tidigast som det kan ske är i januari/februari 2019 och det under förutsättning att väderbetingelserna är goda annars måste inventeringen skjutas upp ytterligare ett år. ÄFOt är självklart angelägen om att detta genomförs och är då angeläget om att få klarhet i möjlighet till bidrag från Länsstyrelsen.
3. Fortsätter älgstammen att utvecklas negativt är det rimligt att inleda en diskussion i ÄFOt med samtliga ingående ÄSO om en organisationsförändring där eventuella samgående mellan ÄSO och/eller att hela ÄFOt bildar ett ÄSO med ev undergrupper.

Haga gård 2018-05-30

Peter Lundberg
Ordf ÄFO 9 och Gripsholms Norra ÄSO